

SLOVENSKO JE JEDINOU KRAJINOU V EURÓPE, V KTOREJ SA STÁLE KARANTENIZUJÚ CELÉ RÓMSKE KOMUNITY

(Bratislava, 25. februára) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** sa listom obrátila na generálneho prokurátora Maroša Žilinku a informovala ho o svojich zisteniach v súvislosti s karanténizáciou marginalizovaných rómskych komunít. Vyhlášky regionálnych úradov verejného zdravotníctva (RÚVZ), ktorými dochádza ku karanténizácii týchto osídlení, sú podľa nej v rozpore so zákonom. Požiadala ho, aby preskúmal zákonnosť vyhlášok a zároveň ho vyzvala, aby zväzil možnosť obrátiť sa v obdobnej veci na Ústavný súd. Verejná ochrankyňa práv nie je oprávnená v rozhodnutiach nadväzujúcich na vyhlásenie núdzového stavu podať návrh na Ústavný súd.

„Na problematickosť karanténizácie celých rómskych komunít som upozorňovala už v prvej vlne pandémie. Pri zavádzaní tohto opatrenia je prítomný diskriminačný charakter, chýba odôvodnenie aj jasné časové vymedzenie jeho trvania. Vzhľadom na to, že sa uzatváranie celých rómskych komunít opakovane v praxi využíva, napríklad aj v obci Sačurov, rozhodla som sa požiadať generálneho prokurátora, aby vo veci konal,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

KARANTÉNA LEN PRE RÓMSKE KOMUNITY MÁ SELEKTÍVNY CHARAKTER

Verejná ochrankyňa práv poukázala na selektívny charakter nariadenia takejto karantény. Z informácií získaných v rámci vlastnej činnosti sa podľa nej obecná karanténa nariaďuje len pre oblasti s výskytom marginalizovaných rómskych komunít.

Poukázala tiež na zistenia Agentúry Európskej únie pre základné práva, podľa ktorej je **Slovenská republika v druhej vlne pandémie jedinou krajinou, v ktorej naďalej dochádza ku karanténizácii celých rómskych komunít.**

ČASOVÁ NEOHRANIČENOSŤ KARANTÉNY

V prípade karantény rómskej osady v obci Sačurov je potrebné uviesť, že jej trvanie nie je nijakým spôsobom časovo limitované. Moment jej začiatku je ohraničený nadobudnutím platnosti Vyhlášky. Jej viac ako trojtýždňové trvanie nemožno v žiadnom prípade označiť za zanedbateľný časový úsek, pričom nie je vôbec zrejmé, ako dlho má Vyhláškou nariadená obecná karanténa trvať. **„Som presvedčená, že miera obmedzenia osôb, podliehajúcich karanténe v obci Sačurov, presahuje rámec možného obmedzenia slobody pohybu a svojou intenzitou dosahuje zásah do práva na osobnú slobodu,“** napísala ombudsmanka v liste generálnemu prokurátorovi.

CHÝBA JASNÉ ODÔVODNENIE

Ak vyhláška v čase jej vydania nie je odôvodnená, nie je možné preskúmať, aké dôvody viedli RÚVZ k jej vydaniu, aký cieľ sleduje a prípadne aké, menej invazívne prostriedky na dosiahnutie sledovaného cieľa boli zvažované. Zároveň sa tak vytvára priestor pre dodatočné zdôvodňovanie a legitimizovanie už prijatého opatrenia. **„V podmienkach demokratického a právneho štátu musia byť dôvody na prijatie rozhodnutia dané už v momente jeho vydania. Chýbajúce odôvodnenie zároveň znemožňuje vykonať Ústavnému súdu posúdenie ústavnosti a zákonnosti prijatej Vyhlášky,“** vysvetlila verejná ochrankyňa práv.

DO PÔSOBNOSTI RÚVZ NEPATRÍ PRIJÍMANIE OPATRENÍ POČAS OHROZENIA VEREJNÉHO ZDRAVIA II. STUPŇA

Verejná ochrankyňa práv upozornila tiež na to, že v čase krízovej situácie je právomoc RÚVZ vydávať opatrenia podľa Zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia obmedzená. Ani novela zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia túto skutočnosť nezmenila. V prípade, ak je súčasťou vyhlášky RÚVZ takéto opatrenie, koná úrad nad rozsah svojej vecnej pôsobnosti.

OMBUDSMANKA ŽIADA PRIESKUM ZÁKONNOSTI

Ombudsmanka požiadala generálneho prokurátora, aby zväžil svoje možnosti a v prípade uzatvárania marginalizovaných rómskych komún vykonal prieskum, prípadne zrealizoval ďalšie kroky s cieľom zabezpečiť nápravu.